

Mechanika klasyczna A – 2006/2007

Seria 5, terminy oddania: 13 kwietnia (gr. 1 i 2), 16 kwietnia (gr. 3)

Zadanie 1

Rozważmy układ składający się z trzech punktowych ciał o równych masach (m), które oddziałują grawitacyjnie. Zadanie polega na znalezieniu jakiejś (dowolnej) konfiguracji mas, dla której po pierwsze – wszystkie trzy ciała poruszają się względem środka masy układu, a po drugie – każda z mas porusza się po zamkniętym torze. W rozwiązaniu należy scharakteryzować tor oraz prędkości ciał, dla których spełnione są wymienione wcześniej warunki.

Zadanie 2

Ciało o masie m porusza się pod wpływem siły centralnej F_r . Wyprowadź wzór Bineta: $F_r = -\frac{L^2}{mr^2} \left(\frac{d^2}{d\phi^2} \left(\frac{1}{r} \right) + \frac{1}{r} \right)$, gdzie L jest momentem pędu ciała. Następnie znajdź siłę centralną F_r , dla której tor ruchu masy jest okręgiem o promieniu R , przechodzącym przez środek układu współrzędnych.

Wskazówka

Przy wyprowadzeniu wzoru Bineta warto jest skorzystać z zasady zachowania momentu pędu oraz z faktu, że $\frac{dr}{dt} = \frac{dr}{d\phi} \frac{d\phi}{dt}$.

Zadanie 3

W cylindrycznej szklance znajduje się woda. Szklanka obraca się wokół swojej centralnej pionowej osi (wyznaczonej przez kierunek pola grawitacyjnego) z prędkością kątową ω . Znajdź wysokość wody w szklance w zależności od odległości r od osi obrotu. Dla $r = 0$ ustal wysokość wody na: $h(0) = 0$.

Wskazówka

Można w myślach położyć małą masę dm na obracającej się powierzchni $h(r)$ i napisać wyrażenie na potencjał efektywny (V_{ef}) takiej drobinki. Skoro drobinka leży na powierzchni, to znamy jej moment pędu względem ziemskiego układu. Teraz wystarczy zapisać warunek dla V_{ef} , który gwarantuje nam pozostawanie drobinki w tym samym miejscu.